

BRUYCKER, Caesar de, arts (Ledeberg 8 augustus 1878 - Antwerpen 22 maart 1924).

Doctor in de geneeskunde (1902), doctor in de natuurwetenschappen (1906), in 1913 werkleider bij het Botanisch Instituut en tijdens de Eerste Wereldoorlog hoogleraar in de natuurwetenschappen en erfelijkheidsleer aan de vernederlandsche universiteit te Gent.

Hij stond reeds als vrijzinnig student actief in de V.B. en ijverde voor de vernederlandsing van het hoger onderwijs. Hij werkte (1906-'14) als penningmeester mee aan de Vlaamsche Natuur- en Geneeskundige Congressen en was lid van de Tweede Vlaamsche Hoogeschoolcommissie.

Was leerling van Prof. Mac Leod, een van de grote baanbrekers van het wetenschappelijk onderwijs in de volkstaal, aan wiens zijde De Bruycker zijn loopbaan als plantkundige begon en in wiens spoor hij trachtte zijn weldra internationaal befaamde kennis op een zo breed mogelijke schaal te verbreiden, enerzijds door een aanzienlijke reeks van publikaties in het Nederlands, anderzijds door voordrachten en door zijn leraarsambten aan normaalscholen, aan het atheneum en aan de universiteit te Gent, waaraan hij sinds 1902 eerst als assistent, later als praeparator verbonden was. Tijdens zijn proces in 1920 getuigde hij van zichzelf: „Van 1906 af, waarop mijn eigenlijke universitaire studiën eindigden, heb ik mij – onder verwaarlozing mijner stoffelijke belangen – geheel gewijd aan de Vlaamsche wetenschappelijke beweging, aan het onderwijs en aan het natuurwetenschappelijk onderzoek.” Daar Prof. Mac Leod in 1914 was uitgeweken, werd hij in diens plaats met het bestuur van de Plantentuin te Gent belast. In 1916 verklaarde hij zich ook bereid Mac Leod tijdens diens

afwezigheid te vervangen als hoogleraar in algemene plantkunde en erfelijkheidsleer.

Uitsluitend daarom werd hij in 1918-'19 uit al zijn ambten gezet, opgesloten en later, in juli 1920, samen met de professoren Lodewijk Dosfel, Julius Mees en Alberic de Jaegere, gedagvaard voor het Assisenhof van Oost-Vlaanderen. De Bruycker werd veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf.

Na zijn voortijdige vrijlating wegens ziekte vestigde hij zich, met de hoop er een nieuwe werkkring te vinden, te Antwerpen, waar hij echter kort daarna overleed.

.WERKEN: Volledige lijst der talrijke publikaties in: *Prof. C. de Bruycker en de Vlaamsche Hoogeschool voor het gerecht* (1920) bevat tussen 1898 en 1918 meer dan veertig titels van artikelen en boeken, waarvan hier slechts vermeld worden: *De statistische methode in de Plantkunde en hare toepassingen op de studie van den invloed der levensvoorwaarden* (1910); - *Het Land- en Tuinbouwonderwijs in Vlaamsch België* (1911); - *Handleiding bij het aanleren der Plantkunde* (bekroond door de Koninklijke Academie van België, 1913); - *Elementaire lessen over erfelijkheidsleer in verband met het veredelen der gekweekte gewassen* (1918); - *Waarom een Vlaamsche Faculteit van Wetenschappen?*, in *Verslag der Commissie tot vereeniging der Hoogeschool van Gent* (1909, p. 47-55).

LITERATUUR: Th. Heyse, *Index Documentaire, I L'Université flamande* (1918-'19); - *Prof. C. de Bruycker en de Vlaamsche Hoogeschool voor het gerecht* (1920); - L. Dosfel, *Verzameld werk*, III, V en VII (z.j.); - A. de Bruyne, *Lodewijk Dosfel 1881-1925. Kultuurflamingant; activisi nationalist* (1967).

JAN BRANS